

I

(Resoluties, aanbevelingen en adviezen)

RESOLUTIES

RAAD

Resolutie van de Raad van de Europese Unie en van de vertegenwoordigers van de regeringen van de lidstaten, in het kader van de Raad bijeen, over de culturele dimensie van duurzame ontwikkeling

(2019/C 410/01)

DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE EN DE VERTEGENWOORDIGERS VAN DE REGERINGEN VAN DE LIDSTATEN, IN HET KADER VAN DE RAAD BIJEEN,

NOTA NEMEND van de samenwerking op het gebied van cultuurbeleid in de Europese Unie tot 2019: de Raad voert sinds 2002 werkplannen voor cultuur uit en de Europese Commissie heeft de Europese agenda voor cultuur (2007) en de nieuwe Europese agenda voor cultuur (2018) uitgevoerd. Zowel de Raad als de Commissie hebben zich toegelegd op de bevordering van met name de culturele diversiteit en de economische, sociale en externebeleidsaspecten van cultuur. De samenwerking in het kader van de werkprogramma's en de agenda's heeft geleid tot beleidsontwikkeling in de lidstaten, meer bepaald via de open coördinatiemethode (OCM), en tot verscheidene concrete acties. Hoewel deze ontwikkelingen en acties ongetwijfeld hebben bijgedragen tot de verwezenlijking van de duurzameontwikkelingsdoelen van de VN (SDG's), zouden specifiek op deze doelen gerichte werkzaamheden nuttig zijn.

ERAAN HERINNEREND dat dringend meer maatregelen ter verwezenlijking van duurzame ontwikkeling nodig zijn en dat de nieuwe Commissie heeft beloofd de SDG's te realiseren, zij opgemerkt dat het doel van deze resolutie is cultuur meer te laten bijdragen aan duurzame ontwikkeling via een proces dat zal resulteren in een actieplan voor de culturele dimensie van duurzame ontwikkeling op EU-niveau. Het actieplan moet samenhang brengen tussen culturele en cultuurgerelateerde maatregelen en benaderingen op EU-niveau en de werkzaamheden van de lidstaten in dit verband aanvullen. Overeenkomstig de in artikel 5 van het Verdrag betreffende de Europese Unie neergelegde beginselen van subsidiariteit en evenredigheid gaat deze resolutie niet verder dan nodig is voor de verwezenlijking van deze doelstelling.

OVERWEGEND HETGEEN VOLGT:

1. de klimaatcrisis en het massaal uitsterven van soorten zijn een existentiële bedreiging;
2. duurzaamheid is en moet voor iedereen een absolute prioriteit zijn;
3. de drie dimensies van duurzaamheid (economisch, sociaal en ecologisch) zijn geïntegreerd en ondeelbaar, en cultuur is onlosmakelijk met alle drie verbonden;
4. samenhangende, uitgebreide strategieën voor duurzame ontwikkeling die krachtadig worden uitgevoerd, zijn noodzakelijk om de klimaatverandering en het uitsterven van soorten te stoppen, de democratie, de mensenrechten, de vrede, de veiligheid, de inclusieve groei en de welvaart te beschermen, en van de EU de mondiale leider inzake duurzame ontwikkeling te maken;
5. lokale, nationale, Europese en internationale beleidsvormen en maatregelen, waaronder culturele maatregelen, kunnen bijdragen tot een eerlijke transitie en kunnen actief burgerschap en wereldwijde verantwoordelijkheid stimuleren;
6. elk land is primair verantwoordelijk voor zijn eigen economische en sociale ontwikkeling, zoals erkend in de actieagenda van Addis Abeba;

7. EU-maatregelen op het gebied van duurzame ontwikkeling zijn echter nodig om de maatregelen van de lidstaten te ondersteunen, te coördineren en aan te vullen, teneinde maximale resultaten te bereiken;
8. inclusiviteit en duurzaamheid zijn belangrijke bouwstenen van de strategische agenda 2019-2024 en de EU-leiders zeggen toe te zullen investeren in cultuur en cultureel erfgoed, die kernelementen van de Europese identiteit zijn;
9. de SDG's van de VN en de streefdoelen ervan vormen het wereldwijd afgesproken kader voor de bevordering van duurzaamheid;
10. de SDG's betreffen niet alle beleidsvormen en maatregelen waarmee duurzaamheid tot stand kan worden gebracht; alle beleidsvormen en maatregelen, met inbegrip van cultuurbeleid en -maatregelen, kunnen — en moeten — echter actief worden benut om de SDG's te bereiken;
11. cultuur, als sector van activiteit, kan worden gezien als een zelfvoorzienende pijler van duurzame ontwikkeling;
12. cultuur, als systeem van gedeelde betekenissen binnen een gemeenschap, heeft invloed op de manier waarop duurzame-ontwikkelingsmaatregelen door die gemeenschap worden beoordeeld en is daardoor een drijvende kracht voor duurzame ontwikkeling die een verbindende factor kan zijn tussen verschillende sociale, economische en milieubelangen;
13. als bepalend kenmerk van de mensheid belichamen culturen — in al hun diversiteit en rijkdom — waarden en zijn zij bronnen van identiteit: daardoor kan cultuur een transformerende rol spelen als motor van duurzaamheid, en kan zij duurzame levensstijlen en samenlevingen bevorderen en tegelijk de levenskwaliteit verhogen;
14. belangrijke doelstellingen van het Europees cultuurbeleid, zoals de bevordering van identiteit, inclusie, participatie, creativiteit en diversiteit, sluiten aan op verschillende SDG's en daarom dragen cultuurbeleid en -maatregelen in belangrijke mate bij tot de verwezenlijking van de SDG's.
15. de bijdrage van cultuurbeleid en -maatregelen aan duurzaamheid wordt nog niet volledig onderkend, beoordeeld en benut, terwijl al is gebleken dat zij bijdragen aan duurzame ontwikkeling;
16. cultuurbeleid en -maatregelen moeten systematisch worden ingezet als aanvulling op de bestaande op duurzaamheid gerichte maatregelen, teneinde de strategieën voor duurzame ontwikkeling zowel op nationaal als op EU-niveau doeltreffender te maken.

REKENING HOUDEND MET:

1. de verzoeken van de Europese Raad en de Raad aan de Commissie om een samenhangende en globale EU-strategie voor de uitvoering van de Agenda 2030 uit te stippelen die alle interne en externe beleid omvat;
2. de politieke achtergrond die wordt weergegeven in de in bijlage II genoemde documenten;
3. de belangrijke werkzaamheden van de Unesco om de bijdrage van cultuur aan de Agenda 2030 te benutten, met name door de uitvoering van alle verdragen inzake cultuur af te stemmen op de SDG's, en van de bereidheid van de EU-lidstaten om hieraan en aan andere processen op VN-niveau inzake duurzame ontwikkeling mee te werken.

ERKENNEN:

1. dat de inherente aard en de intrinsieke waarde van cultuur, alsmede de autonomie van de culturele sector en de vrijheid van artistieke expressie fundamentele beginselen zijn;
2. dat veel lidstaten zich inspannen om cultuurbeleid en culturele perspectieven in te passen in hun nationale strategieën en benaderingen inzake duurzame ontwikkeling;

3. dat de EU en de lidstaten een indrukwekkend aantal culturele of cultuurgerelateerde beleidsmaatregelen uitvoeren die direct of indirect bijdragen tot duurzaamheid en de verwezenlijking van de SDG's;
4. de resolutie van het Europees Parlement van 6 juli 2017 over Europese duurzaamheidsmaatregelen en de resolutie van 14 maart 2019 over het jaarlijks strategisch verslag over de tenuitvoerlegging en verwezenlijking van de SDG's, meer bepaald het verzoek van het Europees Parlement om een partnerschap tussen de Commissie, de Raad en het Parlement en de oproep de lacunes in bestaand beleid en de tenuitvoerlegging ervan grondig te onderzoeken, om uit te maken waar het schort en waar synergie mogelijk is of incoherenties te signaleren zijn;
5. dat er aanzienlijke mogelijkheden zijn om beleid en maatregelen inzake duurzame ontwikkeling doelmatiger en doeltreffender te maken door een betere beleidscoherentie voor duurzame ontwikkeling;
6. het belangrijke werk dat op dit gebied op mondiaal niveau is aangevat, bijvoorbeeld in het kader van het Unesco-Verdrag van 2003 inzake de bescherming van immaterieel cultureel erfgoed en het Unesco-Verdrag van 2005 betreffende de bescherming en de bevordering van diversiteit van cultuuruitingen.

BEVESTIGEN:

1. onze inzet voor duurzaamheid en onze toewijding aan de volledige en snelle uitvoering van de Agenda 2030.

KOMEN OVEREEN:

1. meer te doen om de culturele dimensie in de duurzame ontwikkeling te bevorderen;
2. ervoor te blijven ijveren dat cultuurbeleid en culturele perspectieven worden ingepast in nationale strategieën inzake duurzame ontwikkeling;
3. culturele of cultuurgerelateerde beleidsmaatregelen te evalueren zodat ze maximaal tot duurzaamheid kunnen bijdragen;
4. informatie en goede praktijken te blijven uitwisselen — met het oog op peer learning — over lessen die op nationaal niveau zijn geleerd;
5. te overwegen cultuur op te nemen in de Voluntary National Review Reports voor het politiek forum op hoog niveau van de VN;
6. deel te nemen aan participatieve, multistakeholder- en geïntegreerde governance van cultuur en duurzame ontwikkeling, onder meer door steun voor initiatieven van onderop uit de culturele en creatieve sector en actieve betrokkenheid van burgers en vooral kinderen en jongeren;
7. nauw samen te werken met andere EU-instellingen en stakeholders om het volledige potentieel van cultuur voor duurzaamheid te ontsluiten, en meer bepaald met de Commissie voor de ontwikkeling van het actieplan voor de culturele dimensie van duurzame ontwikkeling;
8. zo snel mogelijk een Werkgroep open coördinatiemethode over de culturele dimensie van duurzame ontwikkeling op te richten.

VERZOEKEN DE COMMISSIE:

1. in samenspraak met de lidstaten een actieplan over de culturele dimensie van duurzame ontwikkeling op EU-niveau op te stellen, en het actieplan op te nemen in de EU-strategie voor de uitvoering van de Agenda 2030;

Het actieplan:

- a. kan helpen de SDG's inzake cultuur te verwezenlijken, het beleid voor duurzame ontwikkeling coherenter te maken, en het volle potentieel van cultuur te benutten met het oog op een verbeterde duurzaamheid;
- b. kan voortbouwen op het werk dat in het kader van het werkplan van de Raad voor cultuur plaatsvindt, en meer bepaald op de werkzaamheden die door een specifieke OMC-groep zullen worden verricht, en op de nieuwe Europese agenda voor cultuur;
- c. kan zorgen voor samenhang in de culturele en cultuurgerelateerde maatregelen en benaderingen op EU-niveau zodat de culturele dimensie maximaal tot de verwezenlijking van de SDG's bijdraagt;
- d. kan wijzigingen aan bestaande werkzaamheden voorstellen of in voorkomend geval nieuwe werkzaamheden op het gebied van cultuur en duurzaamheid beginnen;
- e. kan waar nodig het beginsel van wetenschappelijk gefundeerde beleidsvorming toepassen.

—

BIJLAGE

Relevante beleidsdocumenten

Europese Raad

- Een *nieuwe strategische agenda 2019-2024* (op 20 juni 2019 goedgekeurd door de Europese Raad)
- Conclusies van de Europese Raad van 18 oktober 2018 (doc. EUCO 13/18)

Conclusies van de Raad

- *Conclusies van de Raad over een strategische aanpak van de EU voor internationale culturele betrekkingen en een actiekader* (PB C 192 van 7.6.2019, blz. 6)
- *De duurzameontwikkelingsdoelen wereldwijd ondersteunen: het gezamenlijk syntheseverslag 2019 van de Europese Unie en haar lidstaten* (conclusies van de Raad (doc. 10997/19))
- *“NΦ □ NΦ Naar een steeds duurzamere Unie in 2030”* (conclusies van de Raad (doc. 8286/19))
- *Conclusies van de Raad over het werkplan voor cultuur 2019-2022* (PB C 460 van 21.12.2018, blz. 12)
- *Ontwerpconclusies van de Raad over de noodzaak cultureel erfgoed op alle beleidsgebieden van de EU op de voorgrond te plaatsen* (PB C 196 van 8.6.2018, blz. 20)
- *Conclusies van de Raad over een strategische aanpak van de EU voor internationale culturele betrekkingen* (PB C 189 van 15.6.2017, blz. 38)
- *Conclusies van de Raad over “Een duurzame Europese toekomst: de EU-respons op de Agenda 2030 voor duurzame ontwikkeling”* (doc. 10370/17)
- *Conclusies van de Raad over cultuur in de externe betrekkingen van de EU, met de nadruk op cultuur in ontwikkelingssamenwerking* (PB C 417 van 15.12.2015, blz. 41)
- *Conclusies van de Raad over cultureel erfgoed als strategische hulpbron voor een duurzaam Europa* (PB C 183 van 14.6.2014, blz. 36)
- *Conclusies van de Raad over participatief beheer van cultureel erfgoed* (PB C 463 van 23.12.2014, blz. 1)
- *Conclusies van de Raad over de bijdrage van cultuur aan de uitvoering van de Europa 2020-strategie* (PB C 175 van 15.6.2011, blz. 1)
- *Conclusies van de Raad over architectuur, of de bijdrage van cultuur aan duurzame ontwikkeling* (PB C 319 van 13.12.2008, blz. 13)

Resoluties van het Europees Parlement

- *Jaarlijks strategisch verslag over de tenuitvoerlegging en verwezenlijking van de duurzameontwikkelingsdoelstellingen (SDG's) van 14 maart 2019* (A8-0160/2019)
- *Europese duurzaamheidsmaatregelen van 6 juli 2017* (A8-0239/2017)

Gezamenlijke mededelingen van de Commissie en de hoge vertegenwoordiger van de Unie voor buitenlandse zaken en veiligheidsbeleid

- *Gezamenlijke Mededeling van de Commissie aan het Europees Parlement en de Raad van 8 juni 2016 getiteld “Naar een EU-strategie voor internationale culturele betrekkingen”* (JOIN(2016) 29 final)

Mededelingen van de Commissie

- *Mededeling van de Commissie — Een nieuwe Europese agenda voor cultuur* (COM(2018) 267 final)

Gemeenschappelijke verklaring van de Raad en de vertegenwoordigers van de regeringen van de lidstaten, in het kader van de Raad bijeen, het Europees Parlement en de Europese Commissie

- *De nieuwe Europese consensus inzake ontwikkeling “Onze wereld, onze waardigheid, onze toekomst”* (PB C 210 van 30.6.2017, blz. 1)

Internationale verdragen

- *Actieagenda van Addis Abeba over de derde internationale conferentie over de financiering van ontwikkeling* (Verenigde Naties, 2015)
- *Verdrag betreffende de bescherming en de bevordering van de diversiteit van cultuuruitingen* (Unesco, 2005)
- *Verdrag inzake de bescherming van immaterieel cultureel erfgoed* (Unesco, 2003)

Rapporten en onderzoek

- *Global Assessment on Biodiversity and Ecosystem Services* van het intergouvernementeel platform voor wetenschap en beleid inzake biodiversiteit en ecosysteemdiensten (IPBES), mei 2019
 - Evaluatierapporten van de Intergouvernementele Werkgroep inzake klimaatverandering (IPCC)
-